

Vesle-Kvinten og Svala

esle-Kvinten lå en dag i blomsterbakken og koste seg over livet. Det var en riktig fin sommerdag — blå himmel, sol og blomster og sang av fugl; hele dagen var full av herlighet og glede. En slik dag er som skapt til å ha det godt i, tenkte Vesle-Kvinten, han jublet og sang av hjertens lyst og tenkte ikke på denne verden.

Men best som han satt slik ble han var en liten svale som stupte rett ned og ble liggende i blomsterbakken og kave for livet.

— I all verden er det som går av deg da, vesle fjøra mi? sa han idet han tok svala opp og strøk henne så vakert over vingene.

— Au, au, vingene mine, pep svala. Jeg har vært i kast med en hauk, men så lot jeg meg falle rett ned til deg, for jeg visste du var så inderlig snill mot alle dyr. For jeg kjenner alle mennesker og troll i verden, og jeg vet hvor de hører heime. At du heter Vesle-Kvinten og bor i Storheia, vet jeg og. Kjære, snille Vesle-Kvinten — frels meg fra haukestyggen og døden, gi meg stell og levemåte og sikkert skjul!

— Du kan da vite det, vesle fjøra mi, svarte Vesle-Kvinten. Dermed ga han seg til å rusle inn i Storheia og stelte med fuglen det beste han kunde. Han ga den både mat og sårsalve og gjemte den inne i et musehull i berget.

— No ligger du der til du blir god igjen, sa han, og jeg skal passe på deg så ingen kommer og tar deg.

Som det led på syntes svala at *no* var den god igjen. Men ikke kunde den begripe hva den skulde gjøre til gjentjeneste for umaken og hjertelaget. Men dersom den på noen måte kunde stå til tjeneste, skulde Vesle-Kvinten lokke med disse ordene:

Dirri dirri snippen
tirilliti!
Svale svale svippen
tirilliti!

— I all verden hva går det av deg da, vesle fjøra mi? sa Vesle-Kvinten.

Så hendte det en dag langt om lenge at Vesle-Kvinten gikk og dreiv ørkesløs omkring på kongsjordene og grunnet over et og annet å ta seg til — uten at noe som helst vilde by seg. Men da han kom nærmere kongsgården, ble han var slik en evinnelig ståk og bråk. Det var noen som dreiv gjøn med en gammel kallkrok som hadde mistet hukommelsen sin. Den gamle gråt som en unge og visste ikke hverken fra eller til, og rundt ham sto folkehopen og holdt det gående med flir og fantord. Det verste var at ikke kongen kunde bare seg for latter han heller, enda han syntes det var vondt nok.

— Jaså, sa kongen, du vet hverken hva du heter eller hvor du hører heime, du mannen min. Men nå vil jeg love ut en av de gilde kvite hestene mine til den som kan bringe deg vel og vakkert heim.

Kongen lot dette lyse ut på kirkebakken, og samme dagen kom folk farende til kongsgården og bød seg fram. Først vilde lensmannen friste lykken. Han tok gamlingen med seg, og et par kongskarer skulde og bli med for å holde oppsyn. Det varte og rakk i både uker og måneder, men en vakker dag kom både lensmannen og gamlingen og oppsynsfolket tilbake med uforrettet sak.

— No har jeg fart i alle verdens retninger og lett

både i det vide og det brede, men neimen om *jeg* er kar om å finne huset til gamlingen, og ikke de folkene som kjenner ham heller, klaget lensmannen seg.

Kongen ble arg og ba lensmannen gå heim og legge seg og skamme seg.

Så dro futen avgårde med gamlingen og oppsynsfolket. De ble borte i både uker og måneder, men en vakker dag kom også de drivende tilbake igjen like nytteløst. Da ble kongen enda sintere og ba futen reise og ryke og aldri vise seg på kongsgården mer.

Og slik gikk det også med klokkeren, enda han var borte i vel så lang tid som de andre. Kongen ble så sint at det var bare på nippet han ikke hadde rundjult ham.

— Det er det samme det, sa kongen, fra no av lover jeg ut både prinsessen og det halve kongeriket til den som bringer den ulykkelige vel og vakkert heim. Men den som frister forgjeves, skal settes i bolt og jern på livstid.

No var det ikke mange som lystet å by lykken händen lenger, men ridderen fra Dragelandet, kongsdatterens elskede, skulde likevel trosse alle farer, og dermed

dro han avgårde — enda kongsdatteren både tagg og ba ham om at han ikke måtte gjøre noe så galt. Det gikk ikke bedre der heller, og tross bønn og gråt ble han lagt i bolt og jern på livstid. For når kongen hadde sagt det slik, så skulde det slik være, renne så mye prinsessetårer og riddertårer det bare vilde.

Kongen ble no så sint at han raste som et uvær, og fra no av skulde den som prøvde lide det som verre var — døden.

Den eneste som meldte seg no var Vesle-Kvinten. Kongen lo så magen ristet og så:

— Galt gikk det før og verre går det vel no, tenker jeg. Men ettersom du er så lei av livet, så kan du jo bare rusle i veg!

Vesle-Kvinten labbet avgårde med gamlingen og oppsynsfolket. Alle på kongsgården sto der og glodde etter dem, og lo gjorde de så det ga gjenklang i åsene.

Dirri dirri snippen
tirilliti!
Svale svale svippen
tirilliti!

ropte Vesle-Kvinten, og der kom svala flyvende ned og satte seg på hånden hans.

— Kjære svale, sa han, du som kjenner alle og som vet hvor de hører heime — vis meg dit gamlingen bor. Men dette sa han så lavt at ingen andre hørte det. Svala trippet og flakset i forvegen, og slik holdt de det gående til de langt om lenge kom fram til ei gammel, forblåst stue oppe i fjellet.

— Det er huset mitt, det er huset mitt! ropte gamlingen. Å jøje meg så gla jeg er! Takk skje lov og pris.

Da Vesle-Kvinten og oppsynsfolket kom til kongsgården og kongen fikk vite hvordan det var gått, lot han slottskanonen tordne og forkynne at no skulde det bli bryllup og stor stas og kongelig giftermål og alt i hop.

Men no hadde Vesle-Kvinten vært så lenge borte fra Storheia at hjertet hans gråt av lengsel etter heimen. Som belønning vilde han at kongen skulde løslate ridderen og gjøre ham til arvekonge, for han visste jo godt at ridderen og kongsdatteren var så urimelig gla i hverandre.

Dermed hadde han da også gjort en god gjerning.

Kom så og si at ikke troll har hjertelag.